

R O M Ȃ N I A
TRIBUNALUL BUCUREȘTI – SECȚIA A III A CIVILĂ

DOSAR NR. 48779/300/2012

DECIZIE CIVILĂ NR. 224 A

Ședința publică din data de 24.02.2014

Tribunalul constituit din:

Președinte – Cristina Vilceleanu

Judecător – Andrei Gongone

Grefier – Ștefania-Magdalena Bija

Pe rol soluționarea apelului de față formulat de apelanta pârâtă DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI SECTOR 2 BUCUREȘTI, împotriva sentinței civile nr.13139/03.09.2013, pronunțată în dosarul nr. 48779/300/2012 de Judecătoria Sectorului 2 București, în contradictoriu cu intimatul reclamant CENTRU DE RESURSE JURIDICE.

La apelul nominal făcut în ședință publică, au răspuns apelanta pârâtă DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI SECTOR 2 BUCUREȘTI prin apărător și intimatul reclamant CENTRU DE RESURSE JURIDICE prin apărător.

Procedura de citare a părților e ste legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Tribunalul acordă cuvântul pe probe.

Părțile, prin avocați, având pe rând cuvântul, învederează instanței că nu mai au probe de administrat în cauză înafara celor deja administrate.

Nemaifiind alte cereri de formulat ori acte de depus, tribunalul constată cauza în stare de judecată, declară închise dezbaterile și acordă cuvântul asupra apelurilor.

Apelanta-pârâtă, prin avocat, având cuvântul solicită admiterea apelului astfel cum a fost formulat și motivat, modificarea în tot sentinței pronunțate de instanța de fond în sensul respingerii ca neîntemeiate a cererii de chemare în judecată. Se arată cu privire la temeiul de drept al cererii de chemare în judecată, că instanța de fond nu a pus în discuție această problemă, temeiul de drept – art. 33 din Convenție fiind precizat prea târziu, abia în momentul când au fost puse concluzii pe fondul cauzei, încălcându-se astfel disp. art. 6 din CEDO, respectiv dreptul la un proces echitabil. S-au efectuat mai multe controale, acuzațiile dovedindu-se nefondate. Nu a fost depus un statut al ONG-ului pentru a vedea expertiza acestuia, pe care înscrisurile depuse nu o atestă. Nu este acreditată reclamanta ca furnizor de servicii sociale. Există două ONG-uri autorizate să intre în centru. De altfel, nu se opune ca și intimata reclamantă să intre în centru dar în baza unei convenții, nu oricând. Nu se solicită cheltuieli de judecată.

Intimata-reclamantă, prin avocat, având cuvântul, solicită respingerea apelului ca nefondat, menținerea ca legală și temeinică a sentinței pronunțate de instanța de fond. Se arată cu privire la primul motiv de apel invocat de apelantă, respectiv că acesta nu are obiect de activitate, faptul că fundația este constituită în temeiul OG nr. 26/2000, având scopuri și obiective și nu o societate comercială care să aibă obiect de activitate. Organele statului dovedesc că nu înțeleg scopul existenței ONG-urilor.

În conformitate cu disp. art. 15 din OG nr. 26/2000 fundația ca subiect de drept se constituie pentru realizarea unui scop de interes general sau după caz, al unor colectivități. Se arată că pentru a monitoriza o fundație nu trebuie să fie anunțată vizita pentru că altfel nu s-ar mai numi monitorizare în cazul în care vizita ar fi anunțată iar eventualele nereguli ar fi ascunse sau remediate. Se învederează că persoanele cu dizabilități sunt ținute în condiții inumane și degradante, astfel cum se poate constata din fotografiile aflate la dosarul cauzei, solicitând instanței să constate dacă sunt este vorba de tratamente inumane și degradante. S-a făcut referire la disp. part. 33 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități ratificată prin Lg. nr. 221/2010 prin care se stabilește obligația statului de a permite vizitarea neanunțată a instituțiilor medicale și sociale privative de libertate de către reprezentanții organizațiilor neguvernamentale, independente, și de apărare a drepturilor omului în scopul prevenirii oricăror forme de exploatare, violență și abuz. Referirea la aceste dispoziții ale Convenției s-a făcut pentru a explica ce înseamnă monitorizare și nu a fost invocată ca temei de drept al cererii.

Referitor la aprobările date altor ONG-urilor arată că acestea sunt pro causa, fiind date pe parcursul soluționării litigiului, în contextul mediatic creat, fiind asociații care sponsorizează apelanta.

Concluzionând se solicită respingerea apelului, cu cheltuieli de judecată, se depune chitanță reprezentând onorariu de avocat.

În replică, apărătorul apelantei-pârâte a arătat că nu există depus un statut al intimătei-reclamante, iar prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat monitorizarea și nu accesul.

TRIBUNALUL

Deliberând asupra cererii de apel de față:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoriei sectorului 2 București la data de 17.12.2012, reclamanta Fundația CENTRUL DE RESURSE JURIDICE în contradictoriu cu pârâta DIRECTIA GENERALA DE ASISTENTA SOCIALA ȘI PROTECTIA COPILULUI SECTOR 2 BUCUREȘTI (D.G.A.S.P.C.) a solicitat instanței ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să dispună obligarea pârâtei să permită accesul reprezentanților reclamantei în CENTRUL DE RECUPERARE ȘI REABILITARE NEUROPSIHICĂ „GHEORGHE ȘERBAN” cu scopul de a monitoriza respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, cu cheltuieli de judecată.

În drept, au fost invocate prev. art. 1516 alin. 2 pct. 1 NCC, Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010, Legea nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice, Legea nr. 109/2009 privind ratificarea Protocolului Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

Prin **sentința civilă nr. 13139/03.09.2013, Judecătoria sectorului 2 București** a admis acțiunea privind pe reclamantul CENTRUL DE RESURSE JURIDICE cu sediul în București, sector 2, str. Arcului, nr. 19 și pe pârâta DIRECTIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI SECTOR 2, cu sediul în București, sector 2, str. Olari, nr. 11-13, a obligat pârâta să permită accesul reprezentanților reclamantei în Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică

„Gheorghe Șerban”, în scopul monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și a obligat pârâta la 8,30 lei cheltuieli de judecată.

În considerentele hotărârii, instanța a reținut următoarele:

Reclamanta s-a adresat pârâtei la data de 29.10.2012 solicitând acesteia să-i permită accesul în Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică „Gheorghe Șerban” pentru a investiga dacă persoane internate în acest centru au fost supuse unor tratamente rele, inumane sau degradante, în această solicitare reclamanta arătând că în perioada iulie-august a primit mai multe plângeri cu privire la aceste tratamente.

În urma sesizării Asociației RAP, a fost efectuat un control la acest Centru de către o echipă mixtă formată din angajați ai MMFP, aceștia constatând că îngrijirile acordate persoanelor internate în acest Centru nu corespundeau standardelor specifice de tratament și de locuire (f. 9-14), pentru remedierea acestor deficiențe fiind stabilite măsuri concrete, termene de realizare și responsabili. Tot în acest raport s-a arătat că pârâta a încetat colaborarea cu Fundația RAP din Marea Britanie ca urmare a postării pe site-ul propriu de către ultima a unor imagini, fără a se fi respectat prevederile HG nr. 1018/2002.

La solicitarea reclamantei făcute MS-Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog de a i se organiza o vizită de monitorizare, cerere făcută în temeiul ar. 47 din Legea nr. 487/2002, i s-a răspuns de către această instituție că nu poate răspunde favorabil cererii deoarece normele de aplicare ale legii nu au fost elaborate încă, astfel că reclamanta trebuie să se adreseze pârâtei, aceasta din urmă, având în subordine Centrul, poate permite accesul reprezentanților organizațiilor neguvernamentale.

Din susținerea pârâtei din întâmpinare ce se coroborează cu înscrisurile aflate la filele 52-65, instanța a reținut că în luna august 2012 a fost reluată colaborarea între pârâtă și Fundația RAP.

La sesizarea reclamantei a fost efectuat un alt control la Centru de către secretarul de stat din MMFPSPV împreună cu un consilier al ministrului, în urma acestuia recomandându-i-se pârâtei să permită accesul reclamantei în Centru.

Din înscrisurile aflate la f. 147-311, instanța a reținut că reclamanta este o organizație neguvernamentală cu expertiză recunoscută în materia ocrotirii drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Pârâta, în cursul lunii iunie 2013, conform înscrisurilor aflate la f. 428-434, a răspuns favorabil cererilor de vizită formulate de către Asociația Hrăniți Copii-Feed the Children și Fundația Bucuria Ajutorului, ambele cereri fiind întemeiate pe dezbaterile din media cu privire la modul în care sunt îngrijite persoanele internate în acest Centru.

Prin Legea nr. 221/2010 a fost ratificată *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, art. 33 intitulat *Implementarea și monitorizarea națională* având următorul conținut:

“ 1. Potrivit sistemului lor de organizare, statele părți vor desemna unul sau mai multe puncte de contact în cadrul Guvernului pentru probleme referitoare la implementarea prezentei convenții și vor acorda atenția cuvenită stabilirii sau desemnării unui mecanism de coordonare în cadrul Guvernului pentru a facilita măsurile aferente, în diferite sectoare și la diferite niveluri.

2. Statele părți, în conformitate cu propriile sisteme juridice și administrative, își vor menține, consolida, desemna sau stabili fiecare un cadru care să includă unul ori mai multe mecanisme independente, după cum este cazul, pentru a promova, proteja și monitoriza implementarea prezentei convenții. La desemnarea sau stabilirea unui asemenea mecanism, statele părți vor ține cont de principiile referitoare la

statutul și funcționarea instituțiilor naționale pentru protecția și promovarea drepturilor omului.

3. *Societatea civilă, în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă, vor fi implicate și vor participa pe deplin la procesul de monitorizare.*”

Art. 47 din Legea nr. 487/2002 prevede că “Reprezentanții organizațiilor neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul sănătății mintale sau al protecției drepturilor omului pot vizita unitățile de psihiatrie sau centrele de recuperare și reabilitare și pot lua contact cu pacienții, în baza unei autorizații emise de către directorul Centrului Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog.

(2) *Autorizația prevăzută la alin. (1) se emite nominal pentru reprezentanții fiecărei organizații neguvernamentale și permite accesul liber în toate unitățile de psihiatrie și în centrele de recuperare și reabilitare timp de un an de la emiterea acesteia.*

(3) *Întrevederile dintre reprezentanții organizațiilor neguvernamentale prevăzute la alin. (1) și pacienții unităților de psihiatrie sau ai centrelor de recuperare și reabilitare se desfășoară în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.*

(4) *Condițiile de acordare și de retragere a autorizației prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei legi.*”

Prin textele legale expuse, Statul Român a convenit crearea unui mecanism independent prin care se urmărește promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități și promovarea respectului pentru demnitatea lor intrinsecă.

Art. 20 al. 2 din Constituție consacră prioritatea pactelor și tratatelor internaționale la care România este parte privitoare la drepturile fundamentale ale omului în caz de neconcordanță a acestora cu legile interne. În prezenta cauză nu este vorba de o neconcordanță a acestor dispoziții ci, de mult mai puțin, de omisiunea statului de a transpune complet în plan intern obligații asumate prin aceste gen de convenții.

În consecință, faptul că până în prezent nu au fost elaborate normele de aplicare a Legii nr. 487/2002 nu înseamnă că ocrotirea drepturilor persoanelor cu dizabilități, internate în spitale de psihiatrie sau în centre de recuperare și reabilitare, pentru realizarea căreia a fost creat mecanismul arătat în art. 47 din Legea nr. 487/2002, este amânată pentru momentul edictării acelor norme pentru că Statul, ca persoană care își asumă obligația de a ocroti anumite drepturi prin luarea unor măsuri determinate, în situația în care nu-și îndeplinește acele obligații, ar însemna să invoce ca și cauză exoneratoare propria culpă.

Dimpotrivă, din situația de fapt reținută de instanță, reiese faptul că pârâta a depășit această lacună legislativă internă prin permisiunea de vizitare acordată celor două organizații neguvernamentale în cursul lunii iunie a.c.

Situația în care se află persoanele internate în Centrul Gheorghe Șerban, ce a făcut obiectul dezbaterii din mass media din cursul verii anului 2013 cu privire la tratamentele aplicate persoanelor internate în acest Centru, face aplicabile prevederile art. 3 sau art. 8 din CEDO. Astfel integritatea fizică este ocrotită, în primul rând, de art. 3 al Convenției care interzice tratamentele inumane sau degradante. Sunt însă situații în care atingerea dusă integrității fizice a persoanei să nu ajungă la nivelul de gravitate impus de art. 3 dar să cadă sub incidența art. 8. În scopul ocrotirii acestor drepturi, în sfera obligațiilor pozitive impuse statelor este inclusă și obligația pozitivă

de a proceda la o anchetă oficială, aprofundată și efectivă în vederea identificării și pedepsirii persoanelor responsabile de aplicarea unor rele tratamente (c. Toteva c. Bulgaria).

De asemenea, art. 8 din Convenție reclamă din partea statelor îndeplinirea unor obligații pozitive, inerente asigurării respectului efectiv al vieții private și familiale care pot implica și necesitatea adoptării de măsuri de protecție a vieții private, chiar cu privire la relațiile dintre indivizi. (c. Stubbings și alții c. Marii Britanii). Fiecare stat contractant este ținut să se doteze cu un arsenal juridic adecvat și suficient care să aibă ca scop tocmai îndeplinirea acestor obligații care îi incumbă pe temeiul art. 8 al Convenției (c. Ignacolo-Zenide c. României).

Concluzia ce se desprinde din cele expuse mai sus este aceea că refuzul pârâtei de a permite accesul reprezentanților reclamantei (organizație neguvernamentală cu activitate și experiență în această materie) în scopul verificării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități, în condițiile existenței unei dezbateri publice cu privire la acest fapt, nu se înscrie în sfera acestor obligații pozitive ale statului ci, dimpotrivă, ca refuz nejustificat și față de promptitudinea cu care a răspuns solicitărilor celorlalte două organizații neguvernamentale.

În consecință, instanța a admis acțiunea și a obligat pârâta să permită accesul reprezentanților reclamantei în Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Gheorghe Șerban”, în scopul monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Față de dispozițiile art. 274 Cpc, ca parte căzută în pretenții, instanța a obligat pârâta la 8,30 lei cheltuieli de judecată reprezentate de taxă de timbru și timbru judiciar.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel, în termen legal, pârâta Direcția Generala de Asistența Socială și Protecția Copilului Sector 2 (denumită în continuare DGASPC Sector 2, apel care a fost înregistrat pe rolul Tribunalului București la data de 01.11.2013, sub nr. de dosar 48779/300/2012, solicitând admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței apelate și pe fond respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

În motivare, a arătată că hotărârea instanței de fond este netemeinică și nelegală pentru următoarele argumente:

I. Instanța de fond nu a analizat statutul reclamantei pentru a cerceta dacă aceasta avea înscris în obiectul de activitate desfășurarea unor activități de monitorizare în instituții ale statului cu profil în recuperarea și reabilitarea neuropsihică a persoanelor cu dizabilități.

Deși a solicitat instanței să pună în vedere reclamantei să depună la dosarul cauzei statutul sau, aceasta nu a dat curs cererii formulate, la dosar nefiind depus acest document.

Singura informație existentă la dosarul cauzei cu privire la activitățile desfășurate de către reclamanta, conform statului său, este mențiunea pe care chiar aceasta o face, în cuprinsul cererii de chemare în judecată, în sensul că are ca obiect de activitate „crearea și funcționarea unui cadru legal și instituțional care să asigure respectarea drepturilor omului și a egalității de șanse și asigurarea liberului acces la un act de justiție echitabil”.

Având în vedere cele arătate mai sus apreciază că, în mod netemeinic, instanța a reținut că, din înscrisurile aflate la dosar, ar rezulta faptul că reclamanta este o

organizație nonguvernamentală cu expertiza recunoscută în materia ocrotirii drepturilor persoanelor cu dizabilități.

A arătat pe larg în concluziile scrise depuse la fond faptul că nici unul din actele depuse de reclamanta, ulterior reluării cercetării judiciare de către instanța, nu are legătura cu obiectul cererii de chemare în judecată.

Nici unul din aceste documente, oricât de mult am dori să îi interpretăm în sensul statuat de instanța de fond, nu dovedește „expertiza” reclamantei în monitorizarea situației persoanelor cu dizabilități sau în activitățile de ocrotire ale acestor persoane.

Toate documentele depuse de reclamanta au fost întocmite cu mult timp în urma (2006-2009) și doar unul dintre acestea menționează, tangențial, faptul că atributul monitorizării și controlului în cazul persoanelor cu dizabilități mintale revine instituțiilor statului.

II. Deși a pus în discuție, în fața instanței de fond, temeiul de drept al cererii de chemare în judecată, aceasta problema nu a fost analizată.

Temeiul de drept pe care și-a întemeiat cererea reclamanta nu își găsește aplicabilitate în prezenta cauză.

Art. 1516 alin. (2) pct. 1 N.C.C. - reclamanta nu era creditoarea unei obligații stabilite în sarcina subscrișei la momentul formulării cererii de chemare în judecată.

Legea nr. 109/1009 - nu ne aflăm în situația unor persoane private de libertate.

Legea nr. 487/2002 - este invocată legea fără a se indica care sunt articolele din lege aplicabile în cauză.

Mai mult decât atât, așa cum reține și instanța de judecată în hotărârea apelată (pg. 7 paragraf 4 din sentința), la termenul din 03.09.2013, termenul la care părțile au pus concluzii pe fondul cauzei, reclamanta își precizează temeiul juridic al cererii de chemare în judecată în sensul că în cauză sunt aplicabile dispozițiile art. 33 din Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a ONU și semnată de România la 26.09.2007.

Această precizare a fost făcută de reclamanta prin Notele scrise depuse la acel termen și acceptate de instanța de fond deși, în acest caz, s-au încălcat dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului cu privire la desfășurarea unui proces echitabil, astfel încât toate părțile să fie în cunoștința de actele și lucrările cauzei pentru a-și formula apărările corespunzătoare.

Chiar și cu referire la de acest nou temei de drept invocat de reclamanta, art. 33 din Legea 221/2010, instanța de fond face o interpretare greșită întrucât acest articol prevede: „Societatea civilă, în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă, vor fi implicate și vor participa pe deplin la procesul de monitorizare”.

Ca „parte a societății civile” reclamanta nu a făcut dovada că desfășoară, în baza unui statut, activități în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, activități care trebuie să se desfășoare, potrivit art. 33 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 221/2010, în cadrul juridic și administrativ stabilit de statele părți.

A arătat instanța de fond și faptul că reclamanta nu este acreditată ca și furnizor de servicii sociale, astfel că acestea este definit în Legea nr. 292/2011.

În prezenta cauză, din toate probele administrate, rezultă că reclamanta nu a acționat ca urmare a propriilor activități desfășurate ci la „sesizarea”, nedovedită nici până la acest moment, făcută de o organizație nonguvernamentală, cu care subscrișă a avut o relație de colaborare până la momentul în care aceasta a publicat pe

site-ul său filmări ale asistaților cu probleme neuropsihice, fără acordul acestora, al familiilor acestora sau, pentru cei care nu au aparținători, al apelantei.

Invocarea de către instanța de fond, în susținerea motivării sentinței pronunțate, a prevederilor art. 3 și art. 8 din C.E.D.O., reflecta, în opinia apelantei, o interpretare greșită a domeniului de aplicare și o ignorare a practicii Curții Europene cu privire la aceste texte de lege.

Analizând prevederile Legii nr. 487/2002 instanța vorbește de culpa statului în neelaborarea normelor de aplicare a acestora fără însă să arate care este culpa apelantei, în cazul în care ar exista vreo culpa, cu privire la aceasta situație.

Este total greșită și interpretarea pe care o da instanța de fond cu privire la accesul acordat de apelanta pârâtă altor două organizații nonguvernamentale în Centrul „Gheorghe Serban”.

Cele două organizații, recunoscute ca și organizații cu activitate în domeniul ocrotirii și îngrijirii persoanelor cu dizabilități, au solicitat să li se permită vizitarea centrului și nicidecum „accesul pentru a monitoriza situația asistaților din centru”, acest din urmă atribut revenind numai instituțiilor statului, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Ca probe a indicat acte, interogatoriul intimătei reclamante.

Fundația CENTRUL DE RESURSE JURIDICE a formulat întâmpinare la apel prin care a solicitat respingerea apelului formulat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2 București ca nefondat și menținerea sentinței civile nr. 13139 din 03.09.2013 pronunțată de Judecătoria Sector 2 București, ca fiind temeinică și legală pentru următoarele motive:

1. Primul motiv de apel invocat de apelantă referitor la lipsa din statutul reclamantei "în obiectul de activitate, desfășurarea unor activități de monitorizare în instituții ale statului cu profil în recuperarea și reabilitarea neuropsihică a persoanelor cu dizabilități" nu poate fi primit din mai multe considerente.

Intimata-reclamantă este o persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial, o fundație înființată în baza OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații și nu o societate comercială care să aibă obiect de activitate. În conformitate cu art. 15 din OG nr. 26/2000 fundația ca subiect de drept se constituie pentru realizarea unui scop de interes general sau după caz, al unor colectivități.

În concluzie, fiecare fundație pentru ca instanța să îi acorde personalitate juridică trebuie să aibă un scop de interes general iar pentru a-și îndeplini acest scop trebuie să aibă obiective stabilite în actul constitutiv și statutul său.

O fundație nu poate avea obiect de activitate, fiindcă nu este societate comercială.

Așa cum a precizat intimata-reclamantă și în fața instanței de fond unul dintre obiectivele fundației CENTRUL DE RESURSE JURIDICE în domeniul promovării drepturilor omului, constă în observarea modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu dizabilități mintale instituționalizate în centrele de recuperare și reabilitare neuropsihică, și în spitalele de psihiatrie și combaterea discriminării.

Intimata a arătat în fața instanței de fond că în perioada 2011-2012 au fost vizitate, de către Fundația CENTRUL DE RESURSE JURIDICE, mai multe centre sociale pentru persoanele cu dizabilități mintale sau spitale de psihiatrie iar în urma acțiunilor de monitorizare au fost redactate rapoarte de monitorizare care au evidențiat respectarea/nerespectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități mintale prin expunerea condițiilor în care trăiesc și sunt îngrijite aceste persoane cu nevoi speciale, precum și

a modului de administrare a tratamentului medicamentos și a aplicării măsurilor de privare de libertate prin izolare și restricționarea capacității de mișcare, a modului în care sunt respectate drepturilor persoanelor cu dizabilități mintale pentru care s-a luat hotărârea de punere sub interdicție.

Rapoartele de monitorizare realizate de intimata-reclamantă au fost transmise autorităților publice centrale și locale și sunt publicate pe pagina de internet a organizației (<http://www.cri.ro/Publicatii-968>), cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Cele 164 de pagini depuse la dosarul cauzei, prin care intimata-reclamantă a făcut dovada expertizei sale în domeniul monitorizării centrelor sociale pentru persoanele cu dizabilități mintale sau spitalelor de psihiatrie, nu sunt în niciun fel amintite de apelantă care se limitează în a afirma, fără a identifica aceste documente și fără a prezenta vreun argument în susținerea afirmațiilor sale, că „nici unul dintre aceste documente, oricât de mult am dori [?!] să îl interpretăm în sensul statuat de instanța de fond, nu dovedește „expertiza” reclamantei în monitorizarea situației persoanelor cu dizabilități sau în activitățile de ocrotire ale acestor persoane.”

2. Temeiurile de drept invocate de reclamanta-intimată în susținerea acțiunii sale au fost precizate în cererea de chemare în judecată, instanța de fond reținând motivat în cuprinsul hotărârii textele de lege aplicabile fie că acestea fac parte din legislația națională sau din pactele și tratatele internaționale semnate de România.

Este nefondată susținerea apelantei- pârâte, ca motiv de apel, că nu a avut parte de un proces echitabil, conform art.6 din Convenția Europeană, invocând în mod tendențios că nu a putut să își formuleze apărările corespunzătoare fiindcă reclamanta a invocat prin Note scrise un nou temei de drept-dispozițiile art. 33 din Legea nr.221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală Onu și NU semnată de România la data de 26.09.2007.

Dispozițiile art. 33 din Legea nr. 221/2010 au fost invocate în pledoaria orală a avocatului reclamantei, și nu pentru prima dată în notele scrise depuse la dosarul cauzei, afirmație care se poate proba lecturând preambulul hotărârii de fond unde sunt menționate susținerile avocatului. Pledoaria orală a fost în contradictoriu cu reprezentantul convențional (avocatul) pârâtei iar acesta a cunoscut în detaliu toate argumentele părții adverse prin urmare principiul egalității armelor a fost în conformitate cu art.6 din Convenția Europeană. Acest text de lege a fost invocat pentru a contraargumenta susținerea greșită invocată de pârâta cum că monitorizarea (înțeleasă în sens de control) unor instituții publice în care sunt persoane cu dizabilități este atributul exclusiv al instituțiilor statului și că o organizație neguvernamentală nu are dreptul să monitorizeze respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități.

O dovadă în plus că pârâta refuză intenționat și voit să înțeleagă sintagma „vizită de monitorizare” și susține contrar legislației interne și internaționale care este tot drept intern că monitorizarea centrelor sociale unde sunt persoane cu dizabilități este „atributul numai al instituțiilor statului” este și modul în care prezintă motivele de apel.

Articolul 33 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități ratificată prin Legea nr. 221 din 2010, articolul 4 alin. 2 din Legea nr. 109 din 2009 și articolul 47 din Legea nr. 487/2002 modificată, stabilesc obligația statului român de a permite vizitarea neanunțată a instituțiilor medicale și sociale private de libertate de către reprezentanții organizațiilor neguvernamentale, independente, și de apărare a

drepturilor omului, în scopul prevenirii oricăror forme de exploatare, violență și abuz și pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 16. alin.3 a Convenției. („Pentru a preveni apariția oricăror forme de exploatare, violență și abuz, Statele Părți se vor asigura că toate facilitățile și programele destinate să servească persoanelor cu dizabilități sunt eficient monitorizate de autorități independente”).

Apelanta susține că instanța de fond a interpretat în mod greșit modul în care aceasta a permis accesul altor 2 organizații neguvernamentale în Centrul „Gheorghe Șerban” afirmând că „Cele două organizații, recunoscute ca și organizații în domeniul ocrotirii și îngrijirii persoanelor cu dizabilități, au solicitat să li se permită vizitarea centrului și nicidecum „accesul pentru a monitoriza situația asistaților din centru ” acest din urmă atribut revenind numai instituțiilor statului, conform dispozițiilor legale în vigoare”. Aceste susțineri nu pot fi primite având în vedere că la dosarul cauzei există înscrisuri depuse de pârâtă care dovedesc contrariul celor afirmate de apelanta:

Entități non-profit au avut acces în acest Centru, printr-o simplă cerere adresată pârâtei-apelante, care se aprobă în aceeași zi în care este depusă. A indicat, cu titlu de exemplu: Fundația Bucuria Ajutorului care prin adresa nr.51 din 18.06 2013 (întâmplător în aceeași zi cu un termen al ședinței de judecată din fond !!!) solicită să i se permită accesul pentru "a vedea condițiile de viață și nevoile persoanelor internate.." Fără a semna un acord de parteneriat care să cuprindă drepturi și obligații pentru ambele părți, tot la data de 18 iunie 2013 prin adresa nr.45866 DGASPC Sector 2 permite accesul Fundației Bucuria Ajutorului pentru a realiza o vizită de monitorizare?! Precizăm că fundația are ca beneficiari persoane vârstnice aflate în dificultate și cu probleme de sănătate, copiii și tinerii aflați în dificultate, ale căror familii prezintă un risc ridicat de marginalizare socială; <http://www.bucuria-ajutorului.ro/beneficiari.php>.

De asemenea, a mai apreciat intimata reclamantă că, în baza înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, în mod corect instanța de fond a reținut: „pârâta, în cursul lunii iunie 2013, conform înscrisurilor aflate la fila 428-434, a răspuns favorabil cererilor de vizită formulate de către Asociația Hrăniți Copii-Feed the Children și Fundația Bucuria Ajutorului, ambele cereri fiind întemeiate pe dezbaterile din media cu privire la modul în care sunt îngrijite persoanele internate în acest Centru.” (fila 8 din hotărâre).

Analizând apelul de fata, tribunalul apreciază că acesta este nefondat, pentru următoarele considerente:

Primul motiv de critică formulat de apelanta-pârâtă se referă la faptul că nu se poate stabili dacă între activitățile pe care le poate desfășura intimata reclamantă se află și activități de monitorizare în instituții ale statului cu profil în recuperarea și reabilitarea neuropsihică a persoanelor cu dizabilități, având în vedere că, deși a solicitat primei instanțe, nu a fost depus la dosar statutul intimatei-reclamante. De asemenea nu se poate reține că acesta este o organizație nonguvernamentală cu expertiză recunoscută în materia ocrotirii drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Tribunalul apreciază că, deși la dosar nu se regăsește statutul fundației Centrul de Resurse Juridice, față de prev. art. 6 alin. 3 lit. b și art. 16 alin. 2 lit. b și alin. 3 lit. b din OG nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile referitoare la scopul și obiectivele unei asociații/fundații și de înscrisurile depuse la dosar ce Centrul de Resurse Juridice din care rezultă numeroasele studii întocmite de aceasta în cadrul mai multor proiecte cu finanțare străină în domeniul ocrotirii drepturilor persoanelor cu dizabilități și desfășurarea unor activități de monitorizare a unor centre în care se găsesc persoane cu

dizabilități, prima instanță a concluzionat în mod corect că înscrisurile depuse fac dovada expertizei recunoscute a reclamantei în materia ocrotirii drepturilor persoanelor cu dizabilități. Pentru aceste considerente tribunalul apreciază că nu era absolut necesară depunerea la dosarul cauzei a statutului organizației.

Al doilea motiv de critică al apelantei constă în aceea că prima instanță nu a analizat susținerile sale cu privire la lipsa unui temei de drept al cererii de chemare în judecată, actele normative invocate nefiind incidente în cauză. Pe de altă parte, precizarea temeiului de drept ca fiind art. 33 din Legea nr. 221/2010 la ultimul termen de judecată prin notele scrise depuse este de natură să încalce cerințele art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului cu privire la procesul echitabil întrucât a pus apelanta-pârâtă în imposibilitate de a formula apărări cu privire la această precizare.

Tribunalul apreciază ca neîntemeiat acest motiv de apel. Constată că intimata reclamantă a indicat prin chiar cererea de chemare în judecată și prevederile Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010 și a făcut referire în concluziile orale la prev. art. 33 din Legea nr. 221/2010, apelanta pârâtă punând concluzii ulterior, în aceeași ședință, fără a solicita amânarea judecării pentru imposibilitatea de a formula apărări. Din acest punct de vedere tribunalul apreciază că a fost respectat principiile contradictorialității, oralității și dreptului la apărare, astfel încât nu există o încălcare a cerințelor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în ceea ce privește cerințele procesului echitabil.

A mai apreciat apelanta că nu sunt incidente prev. art. 33 din Legea nr. 221/2010 întrucât intimata reclamantă nu a făcut dovada că desfășoară în baza unui statut activități în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, în cadrul juridic și administrativ stabilit de statele părți, conform aceluiași articol.

Astfel cum s-a reținut mai sus, tribunalul apreciază că prin înscrisurile depuse la dosar intimata-reclamantă a făcut dovada că desfășoară activități în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități. Art. 33 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2000, prevede că fiecare stat semnatar va stabili unul sau mai multe mecanisme independente pentru a promova, proteja și monitoriza implementarea convenției. Se mai prevede că societatea civilă și în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă vor fi implicate pe deplin și vor participa la procesul de monitorizare.

Din aceste prevederi rezultă dreptul intimitei reclamante, ca organizație neguvernamentală care desfășoară activități în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități de a fi implicată direct în procesul de monitorizare al implementării convenției.

Cum nu au fost identificate prevederi care să detalieze modul de implicare al organizațiilor neguvernamentale în cadrul procesului de monitorizare, Tribunalul apreciază că în mod corect prima instanță, pe baza și a altor prevederi legale și a principiilor care decurg din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului dezvoltată în aplicarea prev. art. 3 și 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, stabilit dreptul intimitei-reclamante de a-i fi permis accesul în scopul monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

O altă critică se referă la nedovedirea de către intimata reclamantă a sesizării în urma căreia a acționat.

Tribunalul apreciază că acest aspect este lipsit de relevanță în soluționarea cauzei. Nu rezultă din nici o împrejurare că dreptul intimitei reclamante de a vizita

centre în care se află persoane defavorizate ar fi condiționat de vreo sesizare și nici nu este rezonabil de a presupune că o organizație nonguvernamentală care desfășoară astfel de activități ar avea nevoie de o sesizare pentru a-și legitima activitatea. Astfel, împrejurările dacă a existat o sesizare și în caz afirmativ cine a fost titularul sesizării nu au nici o înrăurire asupra analizei făcute de instanță cu privire la temeinicia cererii de chemare în judecată.

Cât privește analiza prevederilor Legii nr. 487/2002, nu s-a indicat vreo culpă a apelantei în neelaborarea normelor de aplicare de către stat, a mai arătat apelanta în critica formulată. Apelanta a mai arătat că sunt nerelevante reținerile instanței cu privire la incidența prev. art. 3 și 8 din CEDO.

Tribunalul constată că prima instanță a făcut referire la consecințele împrejurării needitării de către stat a normelor de aplicare a Legii nr. 487/2002, fără a stabili vreo culpă în sarcina apelantei pârâte, în sensul că prin aceasta nu se poate aprecia că este ar fi suspendată aplicarea prev. Legii, respectiv a ocrotirii drepturilor persoanelor cu dizabilități internate în centre de recuperare și reabilitare sau în spitale de psihiatrie. Deci, ideea era nu a stabilirii persoanei culpabile de neelaborarea normelor, ci de a stabili consecințele acestei împrejurări cu privire la aplicarea prevederilor legale. A mai reținut prima instanță că această interpretare a fost dată și de către pârâtă prin acordarea permisiunii de vizitarea celor două organizații neguvernamentale indicate de părți.

Referitor la accesul pentru vizitare acordat acestor două organizații neguvernamentale pentru vizitare, apelanta a arătat că interpretarea primei instanțe este eronată în sensul că acest acces ar fi fost acordat pentru monitorizare.

Tribunalul constată că prima instanță a reținut că celor două organizații neguvernamentale le-a fost acordat „permisiunea de vizitare”, fără a se referi la monitorizare.

Cât privește referirea instanței la prev. art. 3 și 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la obligațiile pozitive care revin statelor în baza acestora, tribunalul reține că prima instanță a făcut aceste referiri tocmai în încercarea de a determina efectele și obligațiile care decurg din prevederile Legii nr. 487/2002 și ale Legii nr. 221/2010, în lipsa elaborării unui cadru juridic detaliat de către stat cu privire la punerea în aplicare a acestor legi. Prin urmare, Tribunalul apreciază ca pertinentă motivarea primei instanțe.

Față de cele reținute, tribunalul apreciază că argumentele invocate nu sunt de natură a conduce la admiterea apelului formulat.

În concluzie, în temeiul art. 296 C.proc.civ., tribunalul va respinge ca nefundat apelul.

Față de această soluție, de prevederile art. 274 C.proc.civ. și de solicitarea intimitei-reclamante, întrucât culpa procesuală aparține apelantei-pârâte, tribunalul o va obliga pe aceasta din urmă la plata către intimata-reclamantă a cheltuielilor de judecată în cuantum de 2000 lei, reprezentând onorariu avocat.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge apelul declarat de apelanta-pârâtă DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI SECTOR 2 BUCUREȘTI, cu

sediul în București, sector 2, str. Olari, nr. 11-13, împotriva sentinței civile nr.13139/03.09.2013, pronunțată în dosarul nr. 48779/300/2012 de Judecătoria Sectorului 2 București, în contradictoriu cu intimatul-reclamant CENTRU DE RESURSE JURIDICE, cu sediul în București, sector 2, str. Arcului, nr. 19, ca nefondat.

Obligă apelanta la 2000 lei cheltuieli de judecată către intimatul-reclamant.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 24.02.2014.

PREȘEDINTE,
CRISTINA VÎLCELEANU

JUDECĂTOR,
ANDREI GONGONE

GREFIER,
ȘTEFANIA-MAGDALENA BÎJA

RED.JUD.AG./21.05.2014/ 4 ex.

Jud. Fond Neacșu Marilena Georgeta
Judecătoria sectorului 2 București